

Олена Іонова
ORCID iD 0000-0002-9306-5553

доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики викладання природничо-математичних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті,
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
вул. Алчевський, 29, 61002 Харків, Україна
elenaionova25@ukr.net

Світлана Лупаренко
ORCID iD 0000-0002-3111-5340

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи,
Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди,
вул. Алчевський, 29, 61002 Харків, Україна
svetlana.luparenko@gmail.com

Юлія Лахмотова
ORCID iD 0000-0001-9192-9541

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри східних мов та міжкультурної комунікації,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
площа Свободи, 4, 61022 Харків, Україна
ylakhmotova@gmail.com

ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД ДО ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ У КНР

У статті розкриваються особливості здійснення інтегрованого підходу у процесі естетичного виховання школярів у КНР. Висвітлено можливості використання мистецтва при викладанні різних предметів (математика, мова та література, історія тощо). Авторами зазначається, що предмети естетичного циклу (музичне, образотворче, театральне мистецтва) також тісно пов'язуються між собою в освітньому процесі школи. Характерною особливістю естетичного виховання школярів у КНР є врахування регіональності (відмінностей у розвитку мистецтва залежно від регіону країни), що зумовлене різними історичними, соціально-економічними та культурними факторами розвитку різних регіонів КНР та посилює зв'язок мистецтва й історії, економіки і географії.

Ключові слова: естетичне виховання, інтеграція, інтегрований підхід, КНР, мистецтво, регіональність, школярі.

© Олена Іонова, Світлана Лупаренко, Юлія Лахмотова, 2020 р.

<https://doi.org/10.28925/2312-5829.2020.1.12>

Вступ. На сучасному етапі розвитку освіти інтеграція постає провідним принципом навчання й виховання, що забезпечує формування цілісної і водночас багатомірної картини світу й поєднує різноманітні форми відображення дійсності. Інтеграція передбачає об'єднання в ціле автономних елементів системи наукових знань, їхні взаємозв'язок та взаємопроникнення, що сприяє виникненню нових потенційних можливостей для змін властивостей цих елементів і розвитку особистості. Важливість інтеграції в освіті зумовлена, у першу чергу, тим, що обсяг інформації, необхідної для засвоєння дітьми, постійно зростає, урізноманітнюється її зміст, а отже, постає необхідність формування в особистості єдиної наукової картини світу. Окрім того, одним із основних завдань освіти є розвиток і саморозвиток особистості в єдності та цілісності, і саме інтеграція створює можливості для різнобічного й цілісного розвитку людини.

Найяскравіше інтеграція виявляється при здійсненні естетичного виховання школярів, оскільки предмети естетичного циклу і різні види естетичної діяльності особистості передбачають вияв її творчої активності, задоволення індивідуальних пізнавальних потреб та інтересів, а також полегшують процес навчання і сприяють цілісному інтегративному розумінню змісту освіти.

Утім, здійснення інтегрованого підходу вимагає від педагога значної підготовки, що включає встановлення зв'язків між різними навчальними дисциплінами, визначення можливостей реалізації інтегрованого підходу, планування заходів на основі інтегрованого підходу та з урахуванням вікових й індивідуальних можливостей дітей і особливостей національного виховання тощо.

З огляду на це актуальною є проблема вивчення досвіду різних країн світу в реалізації інтегрованого підходу до естетичного виховання школярів. Особливо цікавим у цій площині є досвід китайських педагогів, адже вони не лише поєднують

в освітньому процесі предмети різних циклів, але і враховують регіональність і національні особливості при здійсненні інтеграції.

Аналіз наукових джерел свідчить про те, що проблема інтеграції становить інтерес для вітчизняних та закордонних учених. Так, загальні питання інтеграції в освіті розкрито в роботах Н. Антонова (1989), І. Зязюна (2008). Питання інтеграції шкільного навчання досліджуються у працях Ю. Калягін і О. Алексеєнко (1990), А. Клочко (2013). Інтегрований підхід у підготовці майбутніх фахівців вивчали Ван Тяньці (2017), І. Козловська (1999), О. Мкртічян (2018), М. Прокоф'єва (2008). Водночас, окремі аспекти проблеми естетичного виховання школярів у КНР досліджувалися такими вченими, як Сун Яньїн (2014), Хоу Цзянь (2010).

Щодо зарубіжних учених, то питання зв'язку математики і предметів естетичного циклу, у тому числі у КНР, розкрито у працях Autin G. (2007), Betts P. (2005), Harkleroad L. (2006), Song A., Kulm Gerald O. і Tingting Ma (2008). У свою чергу, Lau F. (2008), Martin Cr. (2019) і Wai-Chung Ho (2017) розкривають зв'язок суспільствознавства та естетичного виховання школярів у КНР.

Водночас, проблема реалізації інтегрованого підходу в естетичному вихованні школярів у КНР не отримали цілеспрямованого осмислення.

Мета статті – розкрити особливості здійснення інтегрованого підходу у процесі естетичного виховання школярів у КНР.

Виклад основного матеріалу з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У загальному розумінні інтеграція – це процес пристосування й об'єднання розрізнених елементів в єдине ціле за умови їх цільової і функціональної однотипності (Калягін Ю., Алексеєнко О., с. 28). У свою чергу, Н. Антонов зауважує, що інтеграція є процесом взаємопроникнення, уніфікації та ущільнення, знання, який виявляється у єдності з протилежним йому процесом розмежування, розчленування, диференціації (Антонов Н., 1989). І. Козловська визначає інтеграцію як процес наближення і зв'язку різних наук, що діє разом із диференціацією (Козловська І., 1999).

Китайські педагоги та науковці, зокрема Lau F. (2008), Martin Cr. (2019), Wai-Chung Ho (2017), Song A., Kulm Gerald O. і Tingting Ma (2008) підкреслюють, що до

процесу естетичного виховання школярів широко залучаються різні предмети, зокрема економіка, історія, природознавство, географія, політологія, математика, мова та література; предмети естетичного циклу також тісно пов'язуються між собою. Окрім того, характерною особливістю естетичного виховання школярів у КНР є врахування регіональності (відмінностей у розвитку мистецтва залежно від регіону країни).

Розглянемо це більш детально.

Слід відзначити, що китайська музика увібрала в себе регіональні культурні традиції КНР, завдяки чому вона відрізняється в різних регіонах за стилем, формою, якістю і репертуаром (Lau F., 2008). Це зумовлює наявність у шкільній початковій програмі з музики розділу, що присвячений *difang yinyue* (китайській регіональній музиці) і заохочує школярів вивчати специфіку музики Китаю, немов "мандруючи" регіонами країни під час уроків музики. Китай – велика країна, що складається з великої кількості регіонів, кожен з яких відрізняється географічними та культурними особливостями, кліматом, побутом, а також музикою (Martin Cr., 2019). Завдяки цій специфіці школярі усвідомлюють значущість і відмінність регіональної музики в Китаї, а також мають можливість на уроках музики ознайомитися з різноманітними китайськими інструментами, вивчити китайські народні колискові пісні та дослідити важливі характеристики музики в Китаї (програмна музика, пентатонічна шкала, вокальні прийоми, сольна музика, мелодійна прикраса, фестивальна музика на свіжому повітрі) (Martin Cr., 2019).

Так, вивчаючи суспільствознавчі і природничі науки, школярі обговорюють географічні особливості окремих регіонів Китаю, зокрема відмінності в історії, економіці, населенні, кліматі, традиціях тощо (Martin Cr., 2019). Учні знайомлять з історією виникнення музичних інструментів і розвитком музики в кожному регіоні Китаю. Це зумовлено тим, що китайська музика складається з багатьох різних музичних жанрів, і перед тим, як починати вивчати її, необхідно визначити особливості (діалекти, специфіка історичного й культурного розвитку тощо) регіону, з якого вона походить. Ці культурні практики є ознакою регіональної ідентичності (Lau F., 2008; Martin Cr., 2019). Наприклад, історія *Pipa* (різьбленої Інтегрований підхід до естетичного виховання школярів у КНР

чотириструнної лютні) походить від династії Хань (206 р. до н.е. – 220 р. н.е.), і у свій час цей музичний інструмент був важливим так само, як і Шовковий шлях; *Zheng* (щипкова цитра з 21 струною) використовувалася ще до династії Цінь (221-207 р. до н.е.); *Xiao* (зубчаста бамбукова вертикальна флейта з чотирма-п'ятьма отворами для пальців попереду і одним в кінці) існувала і застосовувалася ще за часів Конфуція (551-479 рр. до н.е.) (Lau F., 2008; Martin Cr., 2019).

Завдяки необхідності врахування регіональності в естетичному вихованні школярів на уроках мистецтва вчителі можуть використовувати: карти Китаю (школярі вказують і розмальовують певні регіони країни, чию музику вони зараз вивчають), літературні твори та матеріали з географії, економіки, культури окремих регіонів Китаю (Martin Cr., 2019).

Простежується регіональність і при вивченні образотворчого мистецтва: на уроках діти зображують пейзажі та музичні інструменти різних регіонів країни, які вони вивчають. Також на уроках образотворчого мистецтва діти власноруч виготовляють матеріали для театру тіней, що бере свій початок з Китаю (Martin Cr., 2019). Окрім того, під час прослуховування музики на уроках, школярам пропонується обрати фарби або олівці певних кольорів і спробувати "намалювати музику" за власними відчуттями і знаннями та зробити аналіз зображення (Martin Cr., 2019).

Під час вивчення нескладної ритмічної музики школярам пропонується застосовувати активні рухи: кожна дитина, тримаючи стрічку в руках, пробує рухатися в ритм музиці й одночасно махати стрічкою, плескати руками, тупати ногами. Так, учитель зображує учням на дошці схему виконання рухів під музику, де вертикальною лінією позначаються кроки ногами, горизонтальною лінією – відкриття рук, червоною крапкою – хлопок управо, синьою крапкою – хлопок уліво, а жовтою хвилястою лінією – махання стрічкою (Martin Cr., 2019).

Щодо зв'язку естетичного виховання і мови, на уроках китайської мови школярів залучають до обговорення особливостей китайської мови, зокрема регіональних відмінностей, різниці між фонетичною та живописною мовами (Martin Cr., 2019).

Загалом, ми можемо підсумувати, що естетичне виховання школярів у КНР ґрунтується на міцному національному базисі: мистецтво пов'язується з національною експресією, розвитком музичних традицій (зокрема, діти розучують пісні про життєві цінності китайського народу), природою, ментальними естетичними уявленнями (Сун Яньїн, 2014). Широке залучення регіональних національних особливостей у процес вивчення багатьох шкільних дисциплін сприяє всебічному розвитку дітей, формуванню їхніх громадянських якостей та кращому засвоєнню навчального матеріалу.

До того ж, цікавою видається інтеграція математики і мистецтва (Song A., Kulm Gerald O. і Tingting Ma, 2008), що полягає, зокрема, у можливості вивчати дробовий характер нот або рахувати ритм музики, пов'язувати гармонію, інтервали, мелодію, ноти із цілими числами, пропорціями, арифметичними операціями, логарифмами, геометрією та тригонометрією. Наприклад, ритми, мелодії та музичні форми можуть представити, як математичні моделі; теорія Золотого перетину та послідовність Фібоначчі можуть використовуватися при написанні музики.

Інтеграція математики і мистецтва передбачає: застосування під час створення музики графічних позначок, які базуються на математичних правилах та дозволяють більш проникливо й глибоко відчувати взаємозв'язок між математикою та музичним мистецтвом; персоналізацію досвіду школярів (вони можуть створити власну музику) й аналіз учителем їхніх індивідуальних, оригінальних робіт (вивчення структури музичних творів, складених учнями, за допомогою математичних методів); забезпечення можливості школярам бути емоційно залученими в естетичну діяльність, відчувати власну значущість і досягнення (музичні твори, створені дітьми, відразу виконуються на музичних інструментах); заохочення школярів вивчати і формувати власні естетичні смаки, інтереси та якості; застосування відповідних музично-математичних зв'язків з метою підвищити інтерес дітей у процесі навчання цих предметів (Song A., Kulm Gerald O. і Tingting Ma, 2008, с. 99-100, 107). Така інтеграція навчальних дисциплін сприяє покращенню настрою школярів у процесі навчання, додає ігрові елементи у навчання академічних дисциплін і поживляє процес здобуття знань. Дослідження Інтегрований підхід до естетичного виховання школярів у КНР

взаємозв'язку музики та математики (Song A., Kulm Gerald O. і Tingting Ma, 2008) свідчить про те, що їх інтеграція сприяє формуванню позитивного ставлення школярів до пізнання: приємні, радісні почуття у процесі опанування знаннями, уміннями і навичками з математики та музики є чинниками, які зменшують напруженість і схвильованість школярів, і вони відчують захоплення, застосовуючи їхні знання з математики в розв'язанні завдань, пов'язаних із аналізом їхньої власної творчої діяльності (Song A., Kulm Gerald O. і Tingting Ma, 2008, с. 104). До того ж, завдяки інтеграції музики й математики забезпечується індивідуалізація навчання і стійка мотивація школярів до навчання (Lau F., 2008). Вони починають усвідомлювати, як можна застосовувати математику у написанні та аналізі музики: їхній досвід дозволяє дітям зрозуміти, що створення музики залежить не лише від натхнення та інтуїції – математика так само відіграє в цьому творчому процесі помітну роль. Завдяки цьому школярі відчують міць математичної естетики: вони організовують й упорядковують математично музичні структури, а різні музичні елементи (зокрема, ритми) отримують потужні та гармонійні звукові ефекти (Song A., Kulm Gerald O. і Tingting Ma, 2008, с. 105).

Окрім того, математика поєднується із малюванням, зокрема, учнів заохочують встановлювати й аналізувати геометричні рисунки й моделі в малюнках художників-кубістів, створювати власні малюнки, комбінуючи різні геометричні форми (куб, конус, піраміда тощо) самостійно або за допомогою комп'ютеру, а молодші школярі вчать цифри, зображуючи спочатку схожі на них предмети або живих істот (Betts P., 2005).

Загалом, естетичне виховання школярів у КНР зумовлюється міцним національним підґрунтям і багаторічними традиціями в мистецтві, спрямовується на його проникнення в різні сфери знання з метою гармонійного впливу на особистість дитини, підвищення її пізнавальних інтересів та поживлення процесу навчання.

Висновки. Отже, китайськими вченими підкреслюється важливість реалізації інтегрованого підходу до естетичного виховання школярів. До естетичної діяльності та вивчення мистецтва залучаються економіка, історія, природознавство, географія, політологія, математика, мова та література. Важливим при здійсненні естетичного

виховання школярів у КНР також є врахування регіональності, що спричинене значним розміром території країни і тим, що китайське мистецтво увібрало в себе різні регіональні традиції, завдяки чому існують відмінності в розвитку мистецтва залежно від регіону країни.

Перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів висунутої проблеми. Перспективу дослідження вбачаємо у висвітленні особливостей естетичного виховання у вищій школі КНР та реалізації інтегрованого підходу в навчально-виховному процесі закладів вищої освіти КНР.

Література

- Антонов Н. С. Інтеграційна функція навчання. К.: Освіта, 1989. 304 с.
- Ван Тяньці. Методика підготовки майбутніх учителів музики до формування основ співацької культури учнів початкової школи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02. Київ, 2017. 221 с.
- Зязюн І. Інтеграційна функція культурної парадигми. *Професійно-художня освіта України* : зб. наук. праць. Київ-Черкаси : "Черкаський ЦНТЕІ", 2008. Вип. V. С. 3–13.
- Калягин Ю. М., Алексенко О. Л. Інтеграція школьного обучения. *Начальная школа*. 1990. № 9. С. 28–29.
- Клочко А. Інтегрований підхід як сучасна форма організації навчального процесу. *Science and Education a New Dimension*. 2013. Vol. 1. P. 85-97. URL : https://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/klochko_a._integrated_approach_as_a_modern_form_of_learning_process..pdf (дата звернення 31.12.2019).
- Козловська І. М. Теоретико-методологічні аспекти інтеграції знань учнів професійно-технічної школи: дидактичні основи. Львів: Світ, 1999. 302 с.
- Мкртчян О. А. Інтегрований підхід до професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної ланки освіти. *Педагогіка та психологія* : зб. наук. праць. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2018. Вип. 59. С. 93–100.
- Прокоф'єва М. Ю. Інтеграція педагогічної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів і вчителів початкових класів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 "Теорія і методика професійної освіти". Одеса, 2008. 23 с.
- Сун Яньін. Музична освіта в Китайській народній республіці в другій половині ХХ ст. *Наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка* : зб. наук. праць. Львів : ЛНМА імені М. В. Лисенка, 2014. Вип. 32. С. 71–80.
- Хоу Цзянь. Художественный мир китайской народной оперы. Луцк : Твердиня, 2010. 100 с.

- Autin G. The artist teacher uses proportions, the math teacher helps students understand the how and why, fractions fly the kites. *Journal for Learning through the Arts*. 2007. Issue 3(1-6), P. 1–20.
- Betts P. Toward how to add an aesthetic image to mathematics education. *International Journal for Mathematics Teaching and Learning*. 2005. Issue 4 (13). P. 65-87.
- Harkleroad L. The math behind the music. Cambridge: Cambridge University Press, 2006. 158 p.
- Lau F. Music in China. Experiencing Music. Expressing Culture. New York : Oxford University Press, 2008. 182 p.
- Martin Cr. G. Discovering the east of China: Chinese music in Elementary School. 2019. URL : <https://folkways.si.edu/discovering-east-china-elementary-school/lullaby-vocal-outdoor-solo-programmatic/music/tools-for-teaching/smithsonian> (дата звернення: 08.12.2019).
- Song A. An, Gerald O. Kulm, Tingting Ma. The Effects of a Music Composition Activity on Chinese Students' Attitudes and Beliefs towards Mathematics: An Exploratory Study. *Journal of Mathematics Education*. 2008. Vol. 1. № 1. P. 96-113.
- Wai-Chung Ho. Popular Music, Cultural Politics and Music Education in China. London, New York : Routledge, 2017. 197 p.

References

- Antonov, N. S. (1989). *Integratsiyna funktsiia navchannia [Integration function of education]*. Kyiv : Osvita.
- Wang, Tianqi (2017). *Metodyka pighotovky maibutnih uchyteliv muzyky do formuvannia osnov spivatskoi kultury uchniv pochatkovoї shkoly [Methodics of future Music teachers' training for formation of the basis of primary schoolchildren's singing culture] : Candidate's thesis : 13.00.02*. Kyiv, 221.
- Ziazium, I. (2008). Integratsiyna funktsiia kulturnoi paradygmy [Integration function of cultural paradigm]. *Profesiyno-hudozhnia osvita Ukrainy*, 5, 3–13.
- Kaliagin, Yu., M., Alekseenko, O. L. (1990). Integratsiya shkolnoho obucheniya [Integration of school education]. *Nachalnaya shkola*, 9, 28–29.
- Klochko, A. (2013). Inegrovanyi pidhid iak suchasna forma organizatsii navchalnoho protsesu [Integrated approach as a modern form of learning process]. *Science and Education a New Dimension*, 1, 85–97. https://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/klochko_a._integrated_approach_as_a_modern_form_of_learning_process..pdf.
- Kozlovska, I. M. (1999). *Teoretyko-metodologichni aspekty integratsii znan uchniv profesiyno-tehnichnoi shkoly: dydaktychni osnovy [Theoretic-methodological aspects of integration of knowledge of students in vocational-technical school: didactic foundations]*. Lviv: Svit.
- Mkrtichyan, O. A. (2018). Integrovanyi pidhid do profesiynoi pidhotovky maibutnih fahivtsiv doshkilnoi lanky osvity [Integrated approach to the professional training of future specialists in preschool education]. *Pedagogy and psychology*, 59, 93-100. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.1226885>

- Prokofyeva, M. Yu. (2008). Integratsiia pedahohichnoi pidhotovky maibutnih vyhovateliv doshkilnyh zakladiv i vhteliv pochatkovykh klasiv [Integration of Pedagogical Training of Future Pre-School and Primary School Teachers] : Extended abstract of Candidate's thesis: 13.00.04. Odesa, 23.
- Song, Yanying. (2014). Muzychna osvita v Kytayskiy narodniy respublitsi v druhiy polovyni 20 st. [Musical education in Republic of China in the second half of the 20th century]. *Naukovi zbirky Lvivskoi natsionalnoi muzychnoi akademii imeni M. V. Lysenka*, 32, 71–80.
- Hou, Jian. (2010). *Hudozhestvennyi mir kitaiskoi narodnoi opery [Artistic world of Chinese folk opera]*. Lutsk : Tverdynia.
- Autin, G. (2007). The artist teacher uses proportions, the math teacher helps students understand the how and why, fractions fly the kites. *Journal for Learning through the Arts*, 3(1-6), 1–20.
- Betts, P. (2005). Toward how to add an aesthetic image to mathematics education. *International Journal for Mathematics Teaching and Learning*, 4(13), 65–87.
- Harkleroad, L. (2006). *The math behind the music*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lau, F. (2008). *Music in China. Experiencing Music. Expressing Culture*. New York : Oxford University Press.
- Martin, Cr. G. (2019). Discovering the east of China: Chinese music in Elementary School. <https://folkways.si.edu/discovering-east-china-elementary-school/lullaby-vocal-outdoor-solo-programmatic/music/tools-for-teaching/smithsonian>.
- Song, A. An, Gerald, O. Kulm, Tingting, Ma. (2008). The Effects of a Music Composition Activity on Chinese Students' Attitudes and Beliefs towards Mathematics: An Exploratory Study. *Journal of Mathematics Education*, 1(1), 96–113.
- Wai-Chung, Ho. (2017). *Popular Music, Cultural Politics and Music Education in China*. London, New York : Routledge.

ИНТЕГРИРОВАННЫЙ ПОДХОД К ЭСТЕТИЧЕСКОМУ ВОСПИТАНИЮ ШКОЛЬНИКОВ В КНР

Елена Ионова, доктор педагогических наук, профессор, заведующая кафедрой теории и методики преподавания естественно-математических дисциплин в дошкольном, начальном и специальном образовании,

Харьковский национальный педагогический университет имени Г. С. Сковороды, ул. Алчевских, 29, 61002 Харьков, Украина, elenaionova25@ukr.net

Светлана Лупаренко, доктор педагогических наук, профессор, профессор кафедры общей педагогики и педагогики высшей школы,

Харьковский национальный педагогический университет имени Г. С. Сковороды, ул. Алчевских, 29, 61002 Харьков, Украина, svetlana.luparenko@gmail.com

Юлия Лахмотова, кандидат педагогических наук,
доцент кафедры восточных языков и межкультурной коммуникации,
Харьковский национальный университет имени В. Н. Каразина,
пл. Свободы, 4, 61022 Харьков, Украина, ylakhmotova@gmail.com

В статье раскрываются особенности осуществления интегрированного подхода в процессе эстетического воспитания школьников в КНР. Охарактеризованы возможности использования искусства при преподавании разных предметов (математика, язык и литература, история и др.). Авторы отмечают, что предметы эстетического цикла (музыкальное, изобразительное, театральное искусства) также тесно связываются между собой в образовательном процессе школы. Характерной особенностью эстетического воспитания школьников в КНР является учет региональности (отличий в развитии искусства в зависимости от региона страны), что обусловлено разными историческими, социально-экономическими и культурными факторами развития разных регионов КНР и усиливает связь искусства с историей, экономикой и географией.

Ключевые слова: интеграция, интегрированный подход, искусство, КНР, региональность, школьники, эстетическое воспитание.

INTEGRATED APPROACH TO AESTHETIC EDUCATION OF SCHOOLCHILDREN IN THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

Olena Ionova, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Theory and Methodics of Teaching Natural-Mathematical Disciplines in Preschool, Primary and Special Education,
H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University,
29 Alchevskyh St., 61002 Kharkiv, Ukraine, elenaionova25@ukr.net

Svetlana Luparenko, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of General Pedagogy and Pedagogy of Higher Education, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University,
29 Alchevskyh St., 61002 Kharkiv, Ukraine, svetlana.luparenko@gmail.com

Yuliia Lakhmotova, PhD (Pedagogy),
Associate Professor of the Department of Oriental Languages and Intercultural Communication,
V. N. Karazin Kharkiv National University,
4 Svobody SQ., 61002 Kharkiv, Ukraine, ylakhmotova@gmail.com

The article is dedicated to revelation of the peculiarities of integrated approach in the process of schoolchildren's aesthetic education in the People's Republic of China. The possibilities of using art while teaching different subjects (Mathematics, different languages, Literature, History etc.) have been outlined. The Chinese pedagogues underline the close connection of Mathematics and Music. It provides opportunities to

learn fractional nature of the notes, feel the rhythm of the music, relate harmony, intervals, melody and notes to whole numbers, proportions, arithmetic operations, logarithms, Geometry and Trigonometry. The authors have pointed out that aesthetic subjects (music, art, theatre) are also closely connected in educational process of schools. The characteristic feature of schoolchildren's aesthetic education in the People's Republic of China is taking into account the regionality (differences in development of art depending on the region of the country). It is due to different historical, socio-economic and cultural factors of development of different regions in China. The regionality strengthens the connection of arts with History, Economics and Geography and helps schoolchildren to understand the significance and differences of regional music in China, to learn various Chinese musical instruments, folk lullabies and to investigate the important characteristic features of the Chinese music. So, schoolchildren's aesthetic education in China has a strong national basis: art is connected with national expression, development of musical traditions, nature and mental aesthetic ideas.

Keywords: *aesthetic education, art, integrated approach, integration, the People's Republic of China, regionality, schoolchildren.*

Стаття надійшла до редакції 29.10.2019

Прийнято до друку 27.02.2020